

16 ta' April, 1958

Imballaf:
L-Omor, Dr. T. Gouder, LL.D.

Edgar Farrugia ne. versus Frank Bonaci ne.

**"Trade Mark" — Registrazzjoni — Imitazzjoni —
"Kinnie" — "Chin 8".**

Hu elementari li -meta wieħed jakkwista d-dritt għall-użu ta' trade mark, huwa jakkwista nkoll id-dritt li ma jħallix lil kadd iekkor jagħmel użu minn dik l-istess trade mark, jew li jimitahiellu frav-dolentement; u d-dritt ta' l-użu tat-trade mark għandu jiġi rite-na t-vjalat frav-dolentement meta l-vjalatur jaġiezzi b'mod li l-publiku jixtri u jħallas għal-hażja tiegħi fil-waqt li jkun jintendi jixtri u jħallas għal-hażja ta' kadd iekkor.

L-użu ta' trade mark li tkun liex, jew anki identika għal-dik uzo ta minn persuna ukra, iż-żeq għal-merċi jew klassi ta' merċi diffrenti, ma jikkostituirx vjaluzzjoni tad-dritt ta' dik il-persuna.

F'koż ta' użurpazzjoni ta' trade mark, biex ikun jista' jingħad li hemm l-imitazzjoni frav-dolenta, mhix meħtieġa imitazzjoni perfetta tal-marka qà legalment użata minn kadd iekkor, imma jib-basta illi dik l-imitazzjoni tkun tali li tista' tinganna l-ġenera-ta' tal-konsumaturi. Biex ikun hemm użurpazzjoni tal-marka ta' kadd iekkor, hu biżżejjed li jkun hemm il-“possibilità” ta' konfuzzjoni bejn iż-żewġ markji.

Trattandosi ta' marka registrata, il-pont li għandu jiġi konsidrat huwa dak jekk hemmx vjalazzjoni tal-marka li hija qà użata minn kummerejant fin-negozju tiegħi. U meta wieħed jiġi biex jikkus-silura jekk hemmx vjalazzjoni tal-marka registrata hemm bżonn li jipu jekk f'did il-marka registrata tigħix imitata l-parti es-senċjali tiegħha.

Għall-kemm il-motiv li jkollu min jimita l-marka ma għanduwa importanti biex jiġi stabbilit jekk hemmx jew le imitassjoni frawolenta, idha, biex wiek ed-żara jekk hemmx rawromiljanca, jaġa', u għandu, jid-dagħa x'kien il-motiv, x'kienet ir-raġuni, tar-rawromiljanca; għaliex, jekk ma hemma raġuni oħra klieg dik li l-publiku jaġa' jitfiex u jikkonfondi. Käga ma' oħra, id-deċużżoni skur li l-marka tista' twassal biex tinduej ji əball.

B'applikassjoni ta' dawn il-principji, fil-kaxx pretenzi giet ritenuta validha l-oppożizzjoni ta' l-attur, li kellu registrata favur tiegħi l-marka "Kinnis", għat-talba tal-konvenut biex tigej registrata favur tiegħi l-marka "Chin 8".

Il-Qorti — Rat l-att taċ-ċitazzjoni li bih l-attur nomine, wara li ppremetta illi l-konvenut nomine talab ir-registrazzjoni f'Malta tat-“trade mark” konsistenti fil-kelma u cifra “Chin 8”, relativament għal xorb mhux alkooliku (“soft drinks”) prodott mid-ditta konvenuta u għall-kummerċ tagħha; u illi huwa għamel oppożizzjoni formal iħar-ġar-ġażżeen għall-konvenut ta' l-imsemmija trade mark, għar-raġuni li hija kważi identika u tista' tigej facilment konfuża mat-“trade mark” tad-ditta attrici debitament registrata f'Malta, relativa wkoll għal xorb mhux alkooliku, kif ukoll għar-raġuni illi l-marka li talbet ir-registrazzjoni tagħha d-ditta konvenuta tixbah hafna l-kelma “Chinotto” li tinsab digħi legalment użata mid-ditta attrici, u tista' tigej facilment konfuża magħha, u kwindi r-registrazzjoni mitluba mid-ditta konvenuta, jekk tigej milqugħha, iġ-ġib konfużjoni fis-suq ta' Malta bejn il-prodotti fuq riferiti tal-kummerċ tad-ditta konvenuta u dawk tad-ditta attrici; talab, previ d-dikjarazzjonijiet kollha neċċesarji, speċjalment dik, jekk neċċesarja, illi l-oppożizzjoni tad-ditta attrici giet validament u legalment magħmula. u wara li jiġi mogħi kull provvediment opportun, li tigej rifutata t-talba tad-ditta konvenuta għar-ġar-ġażżeen tat-trade mark fuq indikata. Bi-ispejjeż;

Omission;

Tikkunsidra;

Illi d-ditta attrici hija proprietaria tat-trade mark konsistenti fil-kelma inventata "Kinnie", registrata fit-8 ta' Ottubru 1951, b'effett mill-24 ta' Lulju 1951, għal xorb aerat mhux alkooliku magħmul minn ingredjenti ta' laring u ħnejjex aromatic ("non-alcoholic beverage made from ingredients of oranges and aromatic herbs"); u dana jirriżulta miċ-certifikat tar-registrazzjoni rilaxxjat mill-Kontrollur tal-Proprietà Industrijali (fol. 8). Fuq il-kartellin, ossija tikketta, li d-ditta attrici tuża fuq l-artikoli li intrigward tagħhom t-trade mark ġiet registrata, hemm il-vera marka furmata mill-parti centrali bil-kelma "Kinnie", u l-fuq, in-naħha tax-xellug, hemm il-kelma "Chinotto", u taħbi, in-naħha tax-xellug, hemm il-kliem "Simonds-Farsons-Cisk, Limited", u taħbi dawn il-kliem il-kliem "The Brewery, Imriehel, Malta", u biswithom hemm "Hop Leaf" bl-ittri S.F.C. fuqha;

Illi, kif jirriżulta mid-dokument fil-fol. 5 tal-proċess, id-ditta konvenuta ghainlet applikazzjoni għar-registrazzjoni ta' trade mark konsistenti fil-kelma u numeral "Chin 8", għal "soft drinks" prodotti mill-istess ditta konvenuta ghall-kummer tagħha, u, konformement għal dak li hemm dispost fil-art. 90 ta' l-Ordinanza nru. XI ta' l-1899 dwar il-Protezzjoni tal-Proprietà Industrijali, dik l-applikazzjoni ġiet publikata fil-Gazzetta tal-Gvern tat-3 ta' Ottubru 1952;

Illi fit-13 ta' Ottubru 1952 id-ditta attrici ppreżenta att ta' oppozizzjoni għat-talba tad-ditta konvenuta għar-registrazzjoni tal-marka fuq indika (fol. 6), u fl-4 ta' Novembru 1952 id-ditta konvenuta rrisppondet fis-sens illi l-objejżjoni-jiet tad-ditta attrici huma "irrilevanti" (fol. 9);

Illi, kif jirriżulta mill-att jaċ-ċitazzjoni u mid-dikjarazzjoni li t'akkompanja, tnejn huwa l-motivi li fuqhom id-ditta attrici tibbażza l-oppozizzjoni tagħha: l-ewwel wieħed huwa dak illi l-marka li d-ditta konvenuta talbet li tirregista hija kważi identika ghall-fuq imsemmija marka tagħha u tista' tiġi faciement konfuża magħha; it-tieni huwa dak illi l-marka li l-istess ditta konvenuta trid tirregista tixbah lill-kelma "Chinotto" li digħi qiegħda tiġi legalment użata mid-ditta attrici, u tista' tiġi wkoll faciement konfuża ma' dik il-kelma;

Tikkunsidra;

Illi hu elementari illi, meta wieħed jakkwista d-dritt ghall-użu ta' trade mark, huwa jakkwista d-dritt li ma jħali lil hadd li juzahielu, jew jimitahielu frawdolentement, b'mod li l-klijentela tiegħu, relativament għall-oggett li fuqu jkun qiegħed juža l-marka, tmir għand dak li jkun frawdolentement użahielu jew imitahielu; u d-dritt ta' l-użu tat-trade mark għandu jiġi ritēn ut vjolat frawdolentement meta l-vjolatur jaġixxi b'mod li l-publiku jixtri u jħallas għal haġa tiegħu, fil-waqt li huwa jkun jintendi jixtri u jħallas għal haġa ta' hadd iebor. "When once a person has acquired a right on the trade mark, any infringement of that right will form a ground for the interference of the Court. For the Court to interfere there must be fraud..... But it is not necessary that there should be fraud in the sense that the infringer knowingly and willingly makes a fraudulent attempt to appropriate to himself the fruits of another's reputation; if he acts so that the customer intended for another is diverted to himself, and that the public buy and pay for one thing while intending to buy and pay for another, so that both vendor and purchaser are injured, there is fraud, and the animus of the infringer is unimportant" (Sebastian, Law of Trade Marks, page 11);

Illi, billi trade mark partikulari tista' tiġi protetta biss in konnessjon: ma' merci jew klassi ta' merci partikulari — u difatti l-art. 94 (1) ta' l-Ordinanza citata jippreskrivi illi "it-trade mark għandha jiġi registrata għal oggetti partikulari jew għal klassi partikulari ta' oggetti" — l-użu ta' trade mark li tkun tixbeħ, jew anki identika għal dik użata minn persuna oħra, iż-żda għal merci jew klassi ta' merci differenti, ma jikkost twixx vjolazzjoni tad-did tijiet ta' dik il-persuna l-oħra. "The use by one manufacturer of a trade mark resembling, or even identical with that used by another, is not an infringement of the other's rights, unless the class of goods on which the two marks are used is the same, or, at least, of so similar a description that they may fairly be supposed to be of the same manufacture as the goods to which the mark is properly applied" (op. cit. 156);

Illi f'kaz ta' imitazzjoni ta' trade mark, biex ikun jista'

jingħad li hemma dik l-imitazzjoni frawdolenta, mhix meħtieġ l-imitazzjoni perfetta tal-marka ga legalment użata minn bidd iebor, minn jibbasti illi dik l-imitazzjoni tkun tali ji-tista' tingħanna l-generalità tal-kumpraturi. L-element rik-jest mil-ligi biex dina tistabbilixxi kont-rafazzjoni hu l-attitudini tal-marka imitata li twaqqa' f'ingann dwar in-natura tal-prodotti; u għalhekk, biex ikun hemm użurpazzjoni, hu biżżejjed li jkun hemm il-“possibilità” tal-konfużjoni bejn iż-żewġ marki. Hekk ġie ritenut mill-Qorti ta' l-Appell Tagħna fil-kawża “Page vs. Tanti Bellotti”, 15 ta' Marzu 1905, u “Fleris vs. Barbara”, 16 ta' Grinju 1930 (Kolez. Vol. XIX — I — 80, u Vol. XXVII — I — 924);

U in rigward ta' dan il-pont. Vivante jagħmel dan l'avvertiment, riprodott ukoll fl-ewwel sentenza citata tal-Qorti ta' l-Appell: — “Nell'apprezzare questa attitudine, il giudice deve riflettere che anche una differenza facilmente avvertita dai commercianti e dagli uomini colti può sfuggire ai consumatori, agli stranieri, agli analfabeti che formano la clientela abituale di quella merce, e deve giudicare della possibilità che il pubblico s'inganni sull'origine della merce secondo la sua credulità. Non si deve badare ai singoli segni che compongono il marchio per decidere della possibilità dell'inganno, ma all'impressione complessiva che esso produce; così, una completa differenza nei nomi che vi stanno incisi può essere insufficiente a distinguere due marchi se le parole sono sovrastate da altri segni e colori. Indarno l'accusato cercherà di schermirsi dicendo che non deve subire il danno dell'ignoranza o della negligenza del pubblico; qui non si contendere tra lui e il pubblico, ma tra lui e il proprietario del marchio; ed entrambi devono pigliare il pubblico per quello che è” (Trattato di Diritto Commerciale, Ediz. Terza, Vol. III, pag. 67, no. 899);

Fl-opera citata ta' Sebastian jinsab miktub, a propozitura: — “The real question which the Court has to try in a case of alleged infringement of trade mark is whether what the defendant has done is calculated to deceive, whether there is so much imitation that goods bearing the one mark may be readily mistaken for goods bearing the other, and whether

a more careful inspection than an ordinary purchaser would be likely to give is necessary to distinguish the mark and appearance of the former goods from those of the latter" (page 142). "If a purchaser looking at the article offered to him would naturally be led, from the mark impressed on it, to suppose it to be the production of the rival manufacturer, and would purchase it in that belief, the Court considers the use of such a mark to be fraudulent" (page 147);

Illi fl-istess ktieb ta' Sebastian jinghad illi l-fatt li kummerċjant konkorrenti juža xi marka li ġgiegħel lill-prodotti tiegħu jieħdu fis-suq l-istess isem partikulari li jkunu hadu l-hwejjeg tal-kummerċjant l-ieħor konkorrenti mill-marka, dissin jew mezz ieħor, li dak il-kummerċjant l-ieħor ikun už-a relativament għal dawk il-hwejjeg, jista' jikkostitwixxi vjolazzjoni tad-drittijiet ta' dak il-kummerċjant l-ieħor daqs kemm kieku jkun ġie kopjat il-mezz. "I do not consider the actual physical resemblance of the two marks to be the sole question for consideration. If the goods of a manufacturer have, from the mark or device he has used, become known in the market by a particular name, I think that the adoption by a rival trader of any mark which will cause his goods to bear the same name in the market, may be as much a violation of the rights of that rival as the actual copy of his device" (p. 147);

Illi, trattandosi ta' marka registrata, kif hija dik tad-ditta attrici, il-pont li għandu jigi kunsidrat huwa dak jekk hemmx vjolazzjoni tal-marka li fil-fatt għet registrata, u mhux jekk hemmx vjolazzjoni tal-marka li l-attur juža fin-negożju tiegħu. "When infringement of a registered mark is in question, the point is not whether there has been infringement of the mark which the plaintiff has used in his business, but whether there has been infringement of the mark which he has actually registered" (Sebastian, op. cit. p. 140);

Illi, inoltre, meta wiesħed jīġi biex jikkunsidra jekk hemmx vjolazzjoni ta' marka registrata, hemm bżonn li jara jekk f'dik il-marka registrata għetx imitata l-parti essenziali tagħha; "and in considering whether there has been infringement of the registered mark, it is necessary to see whether

the essential particular in that registered mark has been imitated..... and where there is no imitation of the essential part, a resemblance in particulars common to the trade does not constitute an infringement" (Sebastian, op. cit. pp. 140 and 150). Ta' l-istess fehma wriet li kienet il-Qorti ta' l-Appell Tagħna fis-sentenza li tat fil-kawża "Fleri vs. Barbara" fuq riferita, sejn saret riferenza għall-insenjament, li għadu kif ġie riportat, ta' Sebastian;

Tikkonsidra;

Illi, konformiement ghall-principji fuq enuncjati, għandu jigi kwindi kunsidrat jekk il-marka li d-ditta konvenuta trid tirregista tirrassormiljax lili-marka ga registrata mid-ditta attrici, jekk timitax dik il-marka fil-parti essenzjali tagħha, u jekk hijex in-niżza biex tīgħi wżata għal prodott ta' l-istess natura bhal dak li in rigward tiegħu qiegħedha tīgħi użata l-marka registrata tad-ditta attrici;

Illi, kif jirriżulta mid-dokumenti fil-fol. 5 u fil-fol. 8 tal-proċess, u, del resto, anki minn dak li aktar 'il fuq ġie espost, id-ditta konvenuta talbet ir-registrazzjoni tal-marka in rispett ta' merci ta' l-istess generu bħal dik li in rigward tagħha giet registrata, u qiegħedha tīgħi użata, il-marka tad-ditta attrici; u difatti dik il-marka li d-ditta konvenuta trid tirregista hija "in respect of soft drinks", u dik tad-ditta attrici giet registrata għai "non alcoholic (aeretaed) beverage". Dan jirriżulta wkoll mill-konsiderazzjonijiet li jiġu magħmula aktar 'il-quddiem;

Illi, fil-konfront taż-żewġ marki, id-differenza ta' bejn-hom tīgħi malajr ravvivata; anzi jista' wkoll jingħad illi tirriżulta dissomiljanza kbira. Però għandu jigi wkoll kunsidrat li l-kelma u n-numeral "Chin 8" fil-marka li d-ditta konvenuta trid tirregista huma ntīži biex jaġħtu l-isem lill-prodott tagħha, kif il-kelma "Kinnie", registrata mid-ditta attrici, tat l-isem lill-prodotti ta' din id-ditta. Issa, dik il-kelma u n-numeral "Chin 8" jistgħu jiġu flimkien pronunċjati "Kinotto" jew "Kinott"; "Cinotto" jew "Cinott"; "Cinejt" jew "Kinejt". Jekk jiġu pronunċjati "Chinotto" jew "Kinott", "Cinotto" jew "Cinott", ikunu bħal kelma, jew jix-bu hafna, il-kelma "Chinotto" fit-tikketta tad-ditta attrici;

izda peress li din il-kelma ma tiffurmax parti mill-marka registrata, u proprjament lanqas ma hi aċċessorja ġħaliha, dana ma jkunx jikkostitwixxi vjolazzjoni tal-marka tad-ditta attriċi konformement għal dak li ġa ġie rilevat, jiġifieri li, trattandoxi ta' marka registrata, irid ikun hemm vjolazzjoni tal-marka kif registrata, u li trid tkun giet imitaċa i-parti esenzjalji ta' l-istess marka, għalkennum ma pistax jiġi negat li b'hekk jiġi meħud ukoll isem li bih ukoll hu konoxxut il-prodott tad-ditta attriċi. Imma jekk l-imsekmija kelma u numeral "Chin 8" jiġu flimkien pronuncjati "Cinejc" jew "Kinejt", kif hu aktar probabili, kunsidrati l-kondizzjoni ġej lokali, allura titfaċċa l-kwistjoni jekk jistgħux jiġu konfużi mal-kelma "Kinnie", u b'hekk ikunu jistgħu jservu biex iġegħi lu li l-prodott "Chin 8" jieħu tis-suq l-isem tal-prodott tad-ditta attriċi, magħruſ, kif inhu net, bhala "Kinnie", u riċerkat haſna. Din il-possibilità ma tis-ax tigħi faklement eskluża, u l-possibilità hija suffiċjenti, u ma hemmx bżonn li l-merċi tieħu propriu l-istess isem preċiż tal-merċi l-ohra; għaliex tibbasti l-possibilità ta' l-ingann, u din il-possibilità tigħi riskont:ata m' ta l-ismijiet ikvnu jixxiebhu haſna;

U qidati, għalkejnum il-motiv li jkollu minn jimita l-marka migħandha importanza biex jiġi stabbilit jekk hemmx jew le imitazzjoni frawdolenta, iżda, biex wieħed jara hemmx rassomiljanza li tista' tinganna, jista', u għandu, jindaga x'kien il-motiv, x'kienet ir-raġuni tar-rassomiljanza; għaliex jekk ma hemmx raġuni ohra blif dik li l-publiku jista' jitfixx u jikkonfondi haġa ma' ohra, kif, nihi jidher mill-kumpless taċ-ċirkustanzi, huwa l-każ preżenti, id-deduzzjoni tkun li l-marka tista' twassal biex tinduċi fi żball. "Resemblance is a circumstance which is of primary importance for the Court to consider, because if the Court finds, as it almost invariably does find in such cases as this, that there is no reason for the resemblance, excepting for the purpose of misleading, it will infer that the resemblance is adopted for the purpose of misleading (Sebastian, op. cit., p. 152). U l-istess Sebastian jiċċita, bhala eżempju ta' dak li nġħad, diversi każijiet fejn giet ritenuta imitazzjoni li tista' twaqqa' f'ingann; u fost dawn il-każijiet hemm dawk meta "Steel Pens" giet ritenuta

imitazzjoni ta' "Stephen's", "Murrilo" ta' "Muralo", "Bovina" ta' "Bovilene". Issa, hemm il-possibilità li l-prodott tad-ditta konvenuta. f'każ ta' i-użu in rigward tiegħu tal-marka li dik id-ditta trid tirregista, jieħu għal kollo, jew kważi jieħu, l-isem tal-prodott tad-ditta attrici, billi l-kelma "Kinete", i. x'ak arx tispieċċa biex issi: "Kinit", kunsidrati t-tendenzi fil-pronunzji tal-khem tal-publiku, speċjalment dak mhux kol, ta' dawn il-Gżżejjjer, titixxek mal-kelma "Kinnie": u dan il-perikolu għandu jiġi għai kollo evitat, kunsidrati l-importanza tat-trade mark, l-ispejjeż, is-sagħrifċejn u l-halli, li bħala regola jsiru bixx jiġi introdott, jnnexxi u raffermat prodott fi pjazza, u kwindi l-importanza tad-dannu li jista' jsir bil-konfużjoni fl-isem ta' dak il-prodott ma' prodott ta' xi haddiehor; si-waqt li minn ikun irid jintroduxi u jnnexxi prodott iehor jista', mingħajr hsara għaliex, għaliex dannu ma' jistax jissejjah dak li ma jiġix ottenut bix-xebħi tal-marka, jaħseb f'marka ofra diversa li ma jkollhiex fiha l-possibilità li tigġenera l-konfużjoni fuq indikata; u għalihekk wieħed għandu jipproċedi b'akkortezza u b'ċirkospezzjoni meta jiġi biex jiddeċidi dwar il-possibilità ta' l-imitazzjoni, u jżomm uko li quddiem għajnejh ir-regola tad-dritt illi, anki f'każ dub-bjuż, hu abżżejjur li jiġi favorit minn ikun qiegħed jillotta biex jevita dannu milli dak li jkun qiegħed jitħabat biex jirrakkolji vantagg;

Għall-motivi premessi:

Tid-deċidi għat-tenur tad-domandi ta' l-attur nomine; bl-ispejjeż.
